

Pripravte sa na vyššie poplatky

Nielen naša samospráva avizuje zvyšovanie poplatku v materských školách. A to je len začiatok.

strana 2

Rok od PAAS sa chystá na Dvoroch zmena

Magistrát plánuje ďalšiu zónu aj úpravu spoplatnených hodín pre nerezidentov.

strana 4

Mikrosvet v miske

„Nie je bonsaj ako bonsaj. Buď máte obyčajné auto alebo Bugatti. Na oboch sa odveziete, ale...“ prezrádza Ján Lúdik z jediného Bonsaj centra v Bratislave. Nájdete ho v Petržalke.

strana 8

Stavať sa bude, ale zďaleka nie hneď

Viacere Petržalčanov nemilo prekvapil výrub zdravých stromov neďaleko Černyševského.

strana 12

Terasu je možné aj zbúrať!

Terasa na Jungmannovej je v životy ohrozujúcom stave. Nevedno, či je vôbec možná jej rekonštrukcia a ak áno, bude stáť státisíce eur. Podľa architekta Viktora Kasalu sa však dá terasa demontovať a nahradiť napríklad parterom.

▲ Terasu na Jungmannovej 2-8 by mohol nahradiť dvojpodlažný parter s občianskou vybavenosťou.

Zhrňme si aktuálny stav: Petržalské terasy sa nám rúcajú pred očami. Minulý rok na jar spadla časť betónového múru na Holíčskej, vzápätí zábradlie schodiska na Beňadickej, nedávno zábradlie schodiska na Jasovskej 12. Rovnaký, minimálne 800-kilogramový múr ako na Holíčskej, sa začína nakláňať na Šustekovej 15 nad Očnou optikou. Mimochodom, trúfate si ešte využívať príslušné schody? Mestská časť tiež apeluje, aby ste obmedzili pohyb v okolí úseku terasy na Blagoevovej, ktorej schodisko pre havarijný stav tiež zabezpečila a upozorňuje aj na havarijný stav schodiska i terasy na Jasovskej 2, ktorá patrí magistrátu.

Vlastníkov supluje samospráva

Mestská časť sa snaží opraviť alebo aspoň zastabilizovať tera-

sy a ich časti, ktoré má v správe. Naposledy opravila schodiská na Rovniankovej 2, Fedinovej 2, Beňadickej 5-13. Tých úsekov, čo potrebujú opravy je však toľko, že nestíha. Dôkazom je schodisko na Jasovskej 12, ktoré je v jej správe. Starosta Ján Hrčka v online diskusii priznal, že pár týždňov pred pádom boli na mieste so statikom, ktorý skonšatoval, že zábradlie sa ani neoplatí opravovať, celé schodisko treba zbúrať a postaviť nanovo. Kým vybavovali podklady, zábradlie spadlo.

Naša samospráva však čoraz častejšie sanuje nevyhovujúci technický stav aj na terasách, ktoré patria alebo sú v správe niekoho iného. Nemusela by to robiť. Ak ale stav ohrozuje obyvateľov a je v silách zamestnancov mestskej časti problém zafixovať, urobí to. Lenže tieto riešenia zabrá-

nia rozpadu len dočasne. Je preto skutočne urgentné usporiadať majetkoprávne vzťahy – teda rozhodnúť, komu ktorá terasa patrí, a je teda za ňu zodpovedný.

Starosta uviedol, že dostal informáciu z magistrátu, že sa našli ďalšie dokumenty v archívoch, ktoré potvrdzujú Bytové družstvo ako vlastníka viacerých petržalských terás. Vraj ich protokolárne a zmluvne prevzalo pri výstavbe. „Požiadali sme, aby boli všetky doklady zaslané stavebnému úradu. Schyluje sa k tomu, že sa vlastníctvo skôr či neskôr podarí vyriešiť,“ uviedol.

Jednou z terás, ktorej vlastníctvo Bytové družstvo odmieta, je terasa na Jungmannovej. Práve tú rieši štúdia architektov Kristíny Kasalovej a Viktora Kasalu.

Pokračovanie na strane 6 ➤

Slovo šéfredaktorky

Nekonečné a komplikované

Petržalská samospráva nedávno vydala upozornenie pre kupcov bytov v polyfunkčnom dome Septimo II Offices, že môžu mať problémy s kolaudáciou. Stavebný úrad Petržalka pred rokom zamietol žiadosť developera o povolenie zmeny stavby pred jej dokončením z administratívneho objektu na obytný dom. Okresný úrad Bratislava však v novembri 2022 ako odvolací orgán toto rozhodnutie zmenil a zmenu stavby povolil. Samospráva preto podáva podnet na podanie protestu prokurátora.

Vtakmer identickom prípade totiž samospráva u prokurátora uspela. „Prevádzkové objekty A+B“ na Panónskej ulici, mali byť určené tiež na podnikanie. Stavebník z nich chcel bytové domy. Stavebný úrad to v januári 2022 zamietol, okresný úrad zmenu povolil. Samospráva podala voči rozhodnutiu podnet na prokuratúre, a aktuálne krajská prokuratúra žiada rozhodnutie okresného úradu zrušiť ako nezákonné. To však nie je koniec. Okresný úrad protestu prokurátora nevyhovel a odstúpil ho na rozhodnutie nadriadenému orgánu, ktorým je ministerstvo dopravy.

Premýšľam, ako na okresnom úrade dopadne ďalší spor – tentoraz týkajúci sa terasy Jungmannova. Bytové družstvo sa odvolalo voči rozhodnutiu stavebného úradu, ktorý mu uložil povinnosť zabezpečiť obstaranie posudku technického stavu terasy. Necítia sa totiž ako vlastníci. (Viac na str. 6-7) Od leta 2022 však „poverený zamestnanec zatiaľ neukončil štúdium spisu“. Sledujúc nekonečné procesy, obávam sa, že tá terasa sa skôr zrúti, ako sa nájde jej vlastník.

Ingrid Jarunková

Pripravte sa na vyššie poplatky

Inflácia, zvyšovanie cien energií a vládne opatrenia ako zvýšenie daňového bonusu a povinné zvyšovanie miezd majú dopad na chod samosprávy, a tým aj na jej obyvateľov. Nielen Petržalka avizuje zvyšovanie poplatku v materských školách. A to je len začiatok.

Zvýšenie daňového bonusu na dieťa na 140 eur získajú všetky rodiny, v ktorých rodičia zarábajú aspoň 850 eur hrubej mzdy. O tieto peniaze sa však znížia rozpočtové príjmy mestských častí, z ktorých financujú práve škôlky či det-

ské jasle. Samosprávy preto nemajú na výber, ak nechcú činnosť materských škôl obmedziť či zatvárať ich, musia zvýšiť poplatky, ktoré vyberajú.

Podľa starostu Jána Hrčka príde Petržalka tento rok

o dva až tri milióny eur. Ako informovala hovorkyňa Regionálneho združenia mestských častí hlavného mesta Bratislava, Patrícia Somorovská dôvodom pre zvyšovanie poplatkov sú aj prudko rastúce náklady. Napríklad po-

vinné zvyšovanie tarifných miezd, ktoré štát obciam nekompensuje a za posledné roky vzrástli o viac ako 50 %, či rast cien energií a surovín na prípravu obedov.

Mestská časť už dnes škôlky výrazne dotuje. „Petržalka len v minulom roku otvorila 12 nových tried materských škôl. Na každej novej škôlke mestská časť prerába stovky tisíc eur ročne, takže, paradoxne, čím viac rodičom pomáham, tým horšie pre mestskú časť,“ povedal Ján Hrčka. Dnes platia rodičia poplatok 40 eur, po zvýšení to menej ako 50 eur nebude. Napríklad mestská časť Jarovce už schválila zvýšenie poplatku na 70 eur, v Čunove je poplatok 75 eur, v Podunajských Biskupiciach sa pripravuje zvýšenie na zhruba 60 eur mesačne. Aj po zvýšení poplatkov však budú poplatky v štátnych škôlkach v Bratislave stále výrazne nižšie, než sú v škôlkach súkromných.

FÉROVÝ AUTOSERVIS
Panónska cesta 24
85104 Bratislava
Telefón: +421 917 459 966
+421 905 245 000

EUROREPAR
CAR SERVICE

SERVIS A OPRAVY VŠETKÝCH ZNACIEK

NAŠE SLUŽBY

- Kompletná servisná prehliadka vozidla
 - Kontrola vozidla pred kúpou
 - Príprava a vykonanie STK a emisnej kontroly
- Výmena motorových olejov
 - Pneuservis
 - Test tlmičov a brzd
 - Výmena brzdovej a chladiacej kvapaliny
- Výmena olejov manuálnych prevodoviek
- Nastavenie geometrie vozidla
 - Údržba autoklimatizácie
- Diagnostika elektroniky vozidla
- Predaj a výmena akumulátorov
- Mechanické opravy: rozvody, spojky, brzdy...
- Odborná montáž ťažných zariadení
 - Klampiarske a lakovnicke práce
 - AUTOSKLO – opravy a výmeny

MINCE VÝKUP
0902 168 083
www.HORINKA.sk

Budú sa zvyšovať miestne dane?

„Mestská časť vybavuje daň za psa, za užívanie verejného priestranstva v správe MČ, za predajné automaty a nevýherné hracie prístroje a poplatok za rozvoj. Akákoľvek zmena v miestnych poplatkoch a daniach musí prejsť schválením poslancov miestneho zastupiteľstva, ako tomu bolo v prípade zvyšovania poplatkov za stravné v MŠ a ZŠ,“ informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária

Halašková. „Aktuálne žiadny návrh na ich zvýšenie na najbližšie MZ podaný nebol. Zvyšné miestne dane spravuje magistrát hlavného mesta, ktorý avizoval, že daňový bonus spôsobí zvýšenie daní z nehnuteľnosti a za verejné priestranstvá. V akej miere to bude, my ako mestská časť nevieme vyčíslit.“

Pokiaľ ide o inštitúcie, ktoré samospráva zriaďuje, Petržalku aktuálne zachraňujú hospodárske prebytky nazbierané z predošlých štyroch rokov. No podľa starostu nie

je vylúčený nový cenník na petržalskej plavárni.

Otázne budú investície do rozvoja alebo potrebných rekonštrukcií. Samospráva napríklad prišlo nacenenie na rekonštrukciu plavárne v ZŠ Pankúchova. Ide o takmer dva milióny eur. „Pri takej cene a štyroch bazénoch v petržalských školách je ne-reálne ich opraviť. Dúfam, že je to prestrelená suma, a nájdeme cesty, aby bola normálnejšia,“ uviedol starosta.

(ps, pn)

foto: shutterstock

Električka až v roku 2025?

Starosta Ján Hrčka sa v diskusii online vyjadril, že podľa aktualizovaného harmonogramu prác dodávateľa bude električka dostavaná až v roku 2025. „Je to zlá správa, ale mestská časť má na to minimálny vplyv,“ povedal.

Primátor Bratislavy Matúš Vallo už potvrdil, že projekt sa nestihne dokončiť v pôvodne plánovanom termíne, teda do konca tohto roka. Stavbu by podľa neho mali ukončiť budúci rok a električka by mohla začať jazdiť

v prvej polovici roka 2024.

Predseda dopravnej komisie hlavného mesta Jozef Uhler síce predpokladá, že novú električkovú trať v bratislavskej Petržalke dokončia v budúcom roku, spustia ju však až v roku 2025. „Po

ukončení prác bude potrebné dotiahnuť ešte kolaudáciu a ďalšie administratívne veci na spustenie do prevádzky,“ vysvetlil Uhler, prečo predpokladá spustenie prevádzky až o dva roky. Intenzitu stavebných prác hodnotiť nechce, je to podľa neho otázka na stavebných odborníkov.

Aktualizovaný harmonogram prác na električke v Petržalke mal byť jasný v septembri, v polovici januára ešte nebol.

(pn, tasr)

foto: Matúš Husár

Druhá vicestarostka

Od februára starosta obsadil aj prázdne kreslo svojej druhej zástupkyne.

Po októbrových komunálnych voľbách zostala len jedna vicestarostka. Iveta Jančoková. Presunula sa z pozície druhej zástupky-

ne starostu na prvú a začala sa ešte viac venovať sociálnej agende, kultúre a seniorom.

Druhou vicestarostkou sa stala miestna poslankyňa

Michala Kozáková, ktorá kandidovala za tú istú koalíciu strán, ako Jančoková - Team Bratislava, Progresívne Slovensko a Sloboda a Solidarita. Bude zastrešovať najmä výkonnú agendu nových aj rozpracovaných projektov a tiež investičných zámerov mestskej časti.

(mh)

Ulice pre deti

Do celomestského projektu Ulice pre deti, ktorý zvyšuje bezpečnosť okolia škôl, sa zapája ďalších 10 základných škôl v Bratislave, z toho dve petržalské - ZŠ Budatínska a ZŠ Černyševského.

S cieľom zlepšiť bezpečnosť ulíc v okolí škôl, vytvoriť inkluzívne prostredie priateľské ku všetkým deťom, redukovat' dopravne zápchy a zvýšený smog v okolí škôl, vznikol celomestský projekt Ulice pre deti, ktorý je súčasťou komplexnej iniciatívy Mesto pre deti - www.mestopredeti.sk.

Na každej škole Metropolitný inštitút najprv uskutoční participatívny prieskum medzi žiakmi a rodičmi, aby zistil ich aktuálne potreby a problémy a prebudil v nich záujem o verejný priestor. Pôjde o najväčší prieskum, aký kedy hlavné

mesto v tejto oblasti uskutočnilo.

Odborníci z MIB následne navrhnu najlepší možný postup pre zlepšenie dopravnej situácie v okolí danej školy. Na všetkých 10 školách dôjde ku krátkodobým aj dlhodobým zmenám v doprave, napríklad sa zníži maximálna povolená rýchlosť v úseku pred vstupom do školy, osadia prvky na upokojenie dopravy, prípadne sa pristúpi k opatreniam, ktoré zlepšia viditeľnosť detí na priechodoch pre chodcov. Úpravy sa zrealizujú v priebehu tohto aj budúceho roka.

(dsch)

Galantéria v Petržalke

Svetové kľbká

PREŠTAHOVALI SME SA DO NOVÝCH PRIESTOROV

Námestie hraničiarov 6/B, Bratislava - Petržalka

Otvorené:

PONDELOK - PIATOK 10:00 - 18:00

U nás nájdete: priadze, pomôcky na ručné práce, zipsy, gombíky, nite, stuhy, gummy atď...

Námestie hraničiarov 6/B, Bratislava - Petržalka
www.svetoveklbka.sk

Rok od PAAS sa chystá na Dvoroch zmena

Regulované parkovanie PAAS sa v Petržalke rozšíri na Dvory V a VI a Šustekovu ulicu a okolie.

Po roku od zavedenia PAAS na Dvoroch 4 sa zrejme upravia spo- platnené hodiny pre nerezidentov. Mestská časť aj pre nich „vyba- vila“ ďalšie súkromné parkovisko na nočné parkovanie len za jedno euro na celú noc. Magistrát zas zverejnil projekt organizácie dopra- vy PAAS na Dvoroch 5 a 6 a Šustekovej.

O byvatelia Dvorov 4 sa po zavedení PAAS sťažujú najmä na regulova- né časy – od 18h do 24h tu nerezident parkuje bezplat- ne a nemusí sa nikde regis- trovať, hoci rezidenti majú problém s nedostatkom parkovacích miest najmä v noci. Starosta Ján Hrčka v online diskusii informo- val, že koncom januára mal stretnutie na magistráte. „Na magistráte sú si vedomí tohto problému a navrhujú zmenu času, čo by mohlo byť ešte v prvej polovici roka.

Treba to však schváliť aj VZN,“ uviedol. „Čas regula- cie sa má zmeniť, aby bol čo najbližšie k petržalskému.“ Predbežný návrh je regula- cia od 12h do 24h. Petržalská samospráva však dohaduje pre reziden- tov, návštevy a nerezidentov nočné parkovanie na súk- romných parkoviskách. Na Dvoroch 4 je to pri Bille na Muchovom námestí, parko- vanie za euro tam platí ka-ždú noc v čase od 22:00 h do 07:00 h vrátane víkendov a sviatkov. Najnovšie je to

možné aj na parkovisku pred TPD, a to v čase od 20:00 h do 8:00 h za jedno euro na celú noc. Pre petržalských rezidentov so schválenými vo- zidlami táto možnosť zostáva k dispozícii zadarmo. Cez deň je pred TPD k dispozícii 60 minút parkovania počas nákupu bezplatne a za každú ďalšiu začatú hodinu sa platí jedno euro. (Od 24. januára je možné nočné parkovanie aj pred Billou na Námestí hra- ničiarov od 22:00 h do 7:00 h za jedno. Rokovania vraj napredujú aj s Lidlom.)

▲ Dvory 4 - Ulice sú upratané, rezidenti však žiadajú upraviť spo- platnené hodiny.

Petržalka je jedna PAAS zóna

Tento rok by do PAAS mali v Petržalke pribudnúť Dvory 5 a 6, Bosákova, Háje 2 a 3, Mamatyova, Pankúchova až po Ovsíšte. Lokalita Dvory V, VI je ohraničená ulicami Rusovská cesta, Einsteinova, Panónska cesta.

Verejné prerokovanie ná- vrhu projektu organizácie dopravy regulovaného par- kovania PAAS v Petržalke – Dvory V, VI, Šustekovej ulici a okolí sa uskutočnilo 8. 2., deň po našej uzávier-

ke. Návrh projektu je však zverejnený na www.paas.sk/ petržalka a pripomienky, kto- ré súvisia s úpravami parko- vacích miest či dopravného značenia, môžete posilať na email parkovanie@bratislava.sk do 13. 2. 2023.

„Zmena sa dotkne naprí- klad aj jednosmernej cesty na Kapicovej ulici, kde bude oto- čený smer jazdy. Zavedie sa šikmé parkovanie cúvaním, ktoré je bezpečnejšie (pri vý- jazde má vodič lepší rozhľad) a komfortnejšie aj pri vykla- daní vecí z kufru vozidla na chodník, nie do vozovky,“ in- formuje mesto.

Cieľom je nadviazať na su- sednú zónu Dvory IV. Viacero ľudí preto zaujíma, či Petržal- ka je jedna PAAS zóna. Zatiaľ áno. „Všetky časti Dvorov budú tvoriť jednu PAAS zónu, to znamená, že rezidentská kar- ta bude platiť v celej regula- nej oblasti.“ Avšak aj rezident napríklad z Mamatyovej, bude po zaplatení rezidentom aj na Dvoroch 4. Mestská časť zatiaľ razí teóriu jednej zóny. Starosta uviedol, že situáciu môže prehodnotiť, keď bude PAAS v celej Petržalke, aj ob- javia sa špecifické lokality, kde

bude nutné obmedziť počet parkovacích hodín – napríklad okolo Draždiaka.

Vytlačaní nerezidenti

Samospráva postupuje aj v zazónovaní Petržalky v rámci vlastného petržalského parko- vacieho systému. Nereziden- tom to znemožňuje nočné par- kovanie v petržalských zónach.

Najbližšie by mala byť za- zónovaná lokalita Osuského, Hrobákova, a to na prelome marca, apríla. Dopravné zna- čenie tam bude od apríla či od mája, povedal starosta. Ľudia z Osuského sa tiež sťažujú, že autá začali parkovať na hlav- nej ceste. Ide o vytlačaní nerezidentov, podobne sa to deje v Ovsíšti na Mamatyovej, kde autá značne znepre- hľadňujú výjazd z vedľajšej cesty. Regulácie tam však vie vyriešiť iba hlavné mesto, kto- ré má tieto cesty v správe.

Pokiaľ ide o parkovanie, oby- vateľov Ovsíšta iritujú aj parku- júce autá na chodníku pred ná- kupným strediskom. Problém je, že zákon je na nich aktuálne krátky. Potrebných 1,5 metra voľného priestoru pre chodcov nechávajú. Od októbra 2023 však už bude platiť novela zá- kona o cestnej premávke, kto- rá parkovanie na chodníkoch zakazuje. Výnimkou budú tie, ktoré špeciálnou značkou označí mestská časť. (in, mh)

foto: Magistrát, Matúš Husár, in

▼ Vytlačaní nerezidenti sa presúvajú na hlavné ulice. Nieten v Ovsíšti však zneprehľadňujú výjazd z vedľajšej cesty.

▲ Parkovanie na chodníkoch by malo dostať stopku v októbri.

ESTD. 2002

Pizza Carla

PUB

Otvorili sme pre Vás novú pobočku

Pizza Carla Pub Ovsíšte

AKCIA
2+1
za 1€

Najkvalitnejšia pizza v Bratislave

AKCIA
2+1
za 1€

Burgre, steaky, lokálne špeciality

AKCIA
2+1
za 1€

Čapované piva Srijany

Živé prenosy
(Premier League, La liga, Liga majstrov ...)

Otvorené
Utorok - Nedel'a 11:00 - 23:00

Kde nás nájdete
Ovsíštské námestie 1, Petržalka

pizzacarla.sk
...viac ako len pizza

TRIV

BYTY-KANCELÁRIE-TREZORY-KLAVÍRE

SŤAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

1.2.
St: 19:00

Mandarinková Izba

12.2.
Ne: 17:00

VALENTÍN & BEATLES

26.2.
Ne: 17:00

FRIDA

Malovat a milovat

27.2.
Po: 19:00

SILOANÉ POŽIČKY

28.2.
Ut: 19:00

CAVE MAN

Učinkuje Henze Holie / Jakub Slach

13.3.
Po: 19:00

POZVÁNKA

15.3.
Po: 19:00

Jozka Černej

a cimbalová hudba Gráci

27.3.
Po: 19:00

Milenec

Učinkujú: K. Haydu, M. Galis Partlová / Hana Puklová, D. Zárnová, M. Mňahončík Rulíš: Soňa Ferencová

Teatro Wüstenrot

Bratislavské Hudobné Divadlo

Teatro Wüstenrot
DK Ružinov
Ružinovská 28
820 09, Bratislava
www.gedur.sk
gedur@gedur.sk
+421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek
Ticketportal

Generálny partner divadla
wuestenrot

ARTATTACKSHOP.SK

GRAFIKY
PRINTY, KNIHY
LOKÁLNY DIZAJN
VALENTÍNSKE DARČEKY
VIAC UMEŇIA NÁJDETE NA:

**ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE**

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDEHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ16, BA KRAMÁRE

➤ *Veľa ľudí si nevie predstaviť, čo s terasou – len naliať do rekonštrukcie státisíce. Návrh premeny terasy na Jungmannovej od dvojice architektov Viktora Kasalu a Kristíny Kasalovej ukazuje, že sú aj iné riešenia.*

➤ Pokračovanie zo strany 1

Štúdia bola spracovaná ako súčasť projektu s názvom „Petržalka nota terra“, podporený Bratislavským samosprávnym krajom v rámci dotačnej schémy „Výzva na podporu kultúry 2022“.

Funkčnejšie riešenia

„Dnes sa téma terás stále točí okolo majetkovoprávných vzťahov, ale to ich vážny stav nikam neposúva,“ tvrdí Viktor Kasala. Na začiatku akýchkoľvek úvah majú byť podľa neho štúdie, ktoré preukážu význam jednotlivých terás v lokálnom kontexte a podľa toho môžu byť nastavené koncepcie ich rekonštrukcie alebo rozvoja. „Terasy sú problémom desiatky rokov. Problém terás je v prvom rade urbanistický. Mali byť mimoúrovňovými pešími trasami, zostali však neprepojené a ich zmysel sa v súčasnosti stratil. Namiesto prepojenej siete sú to izolované ostrovy. Môžeme ich začať „slepo“ jednu za druhou rekonštruovať, no tým opäť len zastabilizujeme problém na ďalších 50 rokov, pretože bude treba platiť nielen rekonštrukciu, ale aj údržbu.“

Kedy sa dočkáme štúdie?

Verejné prerokovanie urbanistickej štúdie „Riešenie centrálnej rozvojovej osi Petržalky“ sa konalo 6. februára 2019. Bola spracovaná v dvoch variantoch, jeden variant ráta aj s odstránením niektorých terás. Pýtali sme sa hovorkyne magistrátu Dagmar Schmuckovej, kedy bude štúdia po pripomienkovaní predstavená verejnosti. „Aktuálne prebieha proces

interného prerokovania urbanistickej štúdie na úrovni odborných útvarov magistrátu, po ktorom bude ÚŠ verejne prezentovaná v príslušných odborných komisiách mestského zastupiteľstva a následne bude predložená ako samostatný bod na rokovaní mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy. Urbanistická štúdia bude verejnosti predstavená s vy-

užitím dostupných komunikačných kanálov,“ uviedla. „V rámci procesu pripomienkovania mesto obdržalo päť petícií občanov k čiastkovým územiám a konceptom. Všetky petičné výbory boli prizvané na rokovania a pripomienky boli prerokované a na základe dohody s petičnými výbormi boli konkrétne pripomienky aj zapracované do riešenia ÚŠ.“

s občianskou vybavenosťou (druhý je navrhnutý pred terasou na Vlasteneckom námestí) by autá uvoľnili verejný priestor. Zostal by len zjazdový chodník pre obsluhu prevádzok alebo potreby obyvateľov v prípade sťahovania. Autá by nahradilo pásмо zelene a pešia zóna. Do domov by sa vstupovalo na prízemí, kde by boli ukryté aj odpadové nádoby.

Kde na to vziať financie?

Takýto projekt by však stále nemal peniaze. Kde ich vziať? „V momente, ako sa terasy začnú vysporadúvať a majitelia si uvedomia náklady na ich rekonštrukciu, začnú rozmýšľať, ako ich efektívnejšie využiť. Potenciálne to môže byť zaujímavé aj pre istý typ investorov,

ktorí môžu mať o takýto projekt záujem,“ uvažuje Viktor Kasala a argumentuje tým, že toto územie robí atraktívnym aj električka, aj blízkosť územia, ktoré rieši štúdia centrálnej rozvojovej osi.

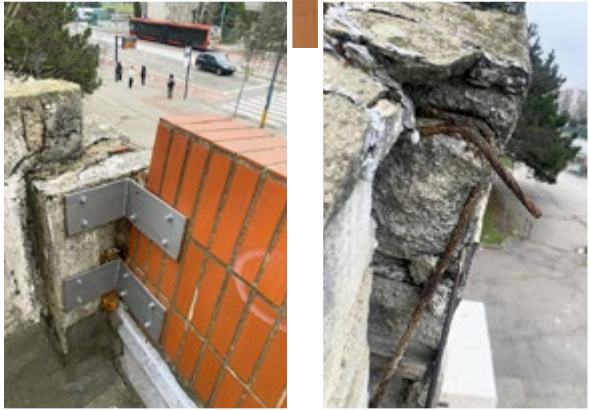
Keď sa robia nadstavby bytových domov, je bežné, že investor investuje aj do obnovy domu. V tomto prípade by to mohlo byť podobné. Obyvatelia domov s terasami by tak za určitých okolností mohli byť ešte vo výhode. Pre obnovu ich paneláku by možno vedeli získať prostriedky vďaka terase.

Zachovať pocit mesta

Tento návrh architektov ukazuje, že Petržalka sa dá rozvíjať ako súčasť mesta. Veď si zoberte, že keď zídete

➤ *Múr na Šustekovej pri Očnej optike sa nebezpečne nakláňa. Starosta sa v online diskusii vyjadril, že je poškodený jeden z nosných stĺpov. Samospráva teraz dúfa, že dokumenty z archívov magistrátu určia aj vlastníka tejto terasy a problém sa začne riešiť.*

zo Starého mosta, na mieste, kde je dnes Galéria Kontajner by malo raz podľa urbanistickej štúdie centrálnej osi vyrásť múzeum či galéria. Je to dobre prístupné miesto pre ľudí z mesta aj Petržalky. Vďaka projektu na Jungmannovej by aj v jej verejnom priestore pokračovala mestská štruktúra. Rovno z mesta by ste sa pešo plynule dostali až do štvrte Petržalské SOHO (Petržalka City), ktorá by sa mala stať novým centrom Petržalky.

Výstupy zo štúdie nájdete na facebookovej stránke „krasý terasy“. (in) vizualizácie a foto: Petržalka nota terra, Matúš Husár, in

➤ *Schodisko na Jasovskej by malo byť odstránené v najbližších týždňoch. Následne bude mestská časť riešiť projektovú dokumentáciu na výstavbu nového.*

Niektoré terasy sú opraviteľné, ale...

Projekt obnovy terasy na Jasovskej 1-3 si objednalo mesto u odborníkov z Katedry betónových konštrukcií a mostov SvF STU. Terasa je usporiadaná, aj garáže, ktorým robí strechu, si ľudia od mesta len prenajímajú. Mesto má teda pro-

jekt pripravený na žiadosť o stavebné povolenie. Búracie práce, odstránenie častí, ktoré sú po životnosti, odhadli projektanti na 30-tisíc eur, repasovanie vyčíslené nemajú. Autori štúdie zariadenia terás náklady na kompletnú technickú opar-

vu, teda sanáciu do stavu nula, vidia na 600 eur za jeden meter štvorcový. Časť terasy, ktorej sa venovali projektanti STU, má veľkosť 500 m². To by bolo 300-tisíc eur. Treba si uvedomiť, že ide o časť terasy len s dvoma vchodmi...

Bytové družstvo vlastníctvo terasy naďalej odmieta

Družstvo považuje za zásadné vyriešenie otázky vlastníctva terasy Jungmannova-Vlastenecké námestie, ktorá podľa neho aktuálne preukázateľne vyriešená nie je. „Túto otázku za daného právneho stavu môže vyriešiť len súd,“ napísala nám Mgr. Miroslava Rybárová, vedúca Úseku vnútornej správy Bytového družstva Petržalka.

V júli 2022 bolo družstvu doručené rozhodnutie stavebného úradu, ktorý mu uložil povinnosť zabezpečiť obstaranie dokumentácie – posudku technického stavu Pristavanej technickej vybavenosti (terasy) Jungmannova-Vlastenecké námestie (PTV). Družstvo voči predmetnému rozhodnutiu stavebného úradu prostredníctvom povereného advokáta podalo odvolanie. „Podľa informácie advokáta družstva zo dňa 19. 01. 2023 k predmetnej veci, ktorý sa informoval o stave odvolacieho konania na Okresnom úrade Bratislava, poverený zamestnanec zatiaľ neukončil štúdium spisu.“

Družstvo podalo aj podnet na preskúmanie zákonnosti postupu stavebného úradu vo veci predmetnej PTV prokurátorom (podnet na vykonanie dozoru a opatrení v zmysle príslušných zákonných ustanovení). „Družstvo v októbri 2022 obdržalo stanovisko prokuratúry vo veci podaného podnetu, ktorým konajúca prokurátorka oznámila družstvu, že s ohľadom na prebiehajúce odvolacie konanie

v predmetnej veci, prokurátor nie je oprávnený do konania „vstupovať“ a podnet nateraz odložil, keďže vec nie je právoplatne rozhodnutá odvolacím orgánom.“

■ „Družstvo 16. 01. 2023 obdržalo od Magistrátu Hlavného mesta SR Bratislavy písomné podanie, ktorým mu bolo oznámené, že na priloženom nosiči sa družstvu doručujú zoskenované archívne dokumenty k PTV Jungmannova-Vlastenecké námestie preukazujúce prevod vlastníctva k predmetnej PTV na právneho predchodcu družstva. Porovnaním družstvo dospelo k záveru, že v zásade ide o dokumenty zhodné s kópiami zaslanými družstvu Mestskou časťou Bratislava Petržalka už skôr – v roku 2021. Vo vzťahu k predmetným dokumentom družstvo disponuje právnym stanoviskom advokáta, v zmysle ktorého na základe týchto dokumentov nemohlo dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva. Tieto závery sú aj obsahom podaného odvolania, ktoré je, ako je už vyššie uvedené, predmetom prebiehajúceho odvolacieho konania,“ informovala nás Miroslava Rybárová. ■ Bytové družstvo je presvedčené, že „tie orgány, ktoré sa domnievajú a verejne tvrdia, že družstvo je vlastníkom PTV, musia vedieť preukázať dôvodnosť svojich tvrdení, a to aj v prípade, ak ide o orgány miestnej samosprávy.“

ČÍTAJTE NÁS AJ NA WEBE
Denne aktuálne informácie, spravodajstvo a témy zamerané na život v Bratislave
www.banoviny.sk

Nie je bonsaj ako bonsaj. Buď máte obyčajné auto alebo Bugatti. Na oboch sa odveziete, ale...

Misky na bonsaje

Bonsaj centrum je malý, príjemný priestor plný ministoráčkov. V Petržalke existuje už vyše 15 rokov. „Kedysi som v Petržalke býval, vyhovuje mi a tento priestor na Krásnohorskej bol v roku 2007 pre náš internetový obchod ideálny. Pošta na skok, mohli sme na ňu nosiť zásielky doslova v papučkách. Vtedy totiž ešte kuriéri nefungovali ako dnes,“ vysvetľuje Ján Lúdik a dodáva, že ich prevádzka je navyše taká špecifická, že nie je nutné, aby musela byť v centre mesta. Sem totiž málokedy zavíta náhodný okoloidúci. Väčšina zákazníkov prichádza cieľene.

Ako pán, ktorý práve vstúpil. „Poradíte mi?“ pýta sa. „Môj 9-ročný syn je začiat-

točník.“ Začiatočník vo svete bonsajov znamená, že ich má doma osem, venuje sa im dva roky a študuje ich zatiaľ ako samouk. „Vidíte, pestovať bonsaje zvládajú aj deti,“ hovorí mi Ján Lúdik.

Miniatúrne stromčeky, ktorým sa lístky lesknú vďaka umnému nasvieteniu, sú fascinujúce. Hneď by som si jeden kúpila, ale ešte mám v živjej pamäti, ako v mojej opatere dopadol jeho predchodca. Som presvedčená, že pestovať bonsaje je celá veda, keď sa kvôli tomu konajú aj kurzy. Hovorím to bonsajistovi.

„Deväťdesiat percent úspechu je v polievaní. A ak je bonsaj na dobrom mieste, nemá problém ako každá iz-

▲ **Nemusíte byť vyznávač východných filozofií, aby ste podľahli čaru bonsajov. „Na kurzy chodia aj ítečkari či lekári, máme aj 8-ročných bonsajistov,“ hovorí Ján Lúdik.**

bová rastlina,“ reaguje, lenže mne to znie až príliš jednoducho. V čom je háčik? „Nie je bonsaj ako bonsaj. Buď máte obyčajné auto alebo Bugatti. Na oboch sa odveziete, ale...”

No a za tým „ale“ sa skrýva tá veda. Či jej podľahnete, závisí od toho, čo vlastne od pestovania bonsaju očakávate. Chcete ho zveľadiť alebo nebodaj aj predviesť na súťaži? Trvá to minimálne päť rokov a vtedy už oceníte kurzy a zrejme aj celý arzenál nástrojov. Len nožník na bonsaje existuje niekoľko druhov!

Miska s veľkosťou náprstku

Prechádzam sa po predajni a obdivujem krásu japonských misiek. Bez nich by bonsaj (bon – strom, saj – miska) nebol bonsajom. Niektoré sú také malé, že sa do nich zmestí sotva čajová

Na terase na Krásnohorskej, na skok od poštočky pošty, nájdete nenápadnú prevádzku – jediné Bonsaj centrum v Bratislave. Nie je to len predajňa, ale aj zotavovňa pre bonsaje. Na jar si sem prídu dať ľudia svoj stromček presadiť, každý mesiac sa tu konajú kurzy a odtiaľto vyráža majiteľ centra Ján Lúdik „servisovať“ bonsaje aj k vám domov. Ja som vďaka návšteve pochopila, čo ľudia na týchto zmenšeninách stromov tak fascinuje.

nolistými a ovocné bonsaje majú aj svoje malé plody. Tajomstvo nízkej ceny bonsajov v hypermarketoch je, že ide o navrhované rastliny, laicky povedané dve spojené rastliny do jednej. Koreň rastie pomalšie, vrch rýchlejšie, ale ako rýchlo sa vypestujú, tak rýchlo dokážu aj zhnúť.

„Tento bonsaj má koľko rokov?“ ukazujem na košatý stromček v predajni. „To je stále mladík, tridsať,“ hovorí s úsmevom Ján Lúdik a hneď pokračuje príbehom. Spomenie, ako bol na svetovej výstave bonsajov v Japonsku, kde mal najstarší strom 1200 rokov! Bola to borievka a starostlivosť

o ňu dedia bonsajové školy. Najmladšie stromy na tejto výstave mali 150 rokov...

„Keď 30-ročný bonsaj stojí okolo tisíc eur, koľko stojí staršie? A kúpi si ich vôbec niekto?“ pýtam sa. „Na výstave v Japonsku stáli vedľa

seba tri borovice, každá za milión dolárov. Šiel som si do skrinky pre fotoaparát, kým som sa vrátil, dva už boli predané. A potom sú stromy, ktoré sú nepredajné. Napríklad borovica, ktorá prežila atómový výbuch v Hirošime a rodina ju darovala múzeu vo Washingtone.”

Keď Ján Lúdik hovorí o bonsajoch, mám pocit, že sa pre ne narodil. A pritom je príbeh jeho začiatkov úplne prostý. „Moja mama šla na mestský úrad, ja som sa nudil, čakal som ju v kníhkupectve. Tam som náhodne otvoril knihu 101 rád a začítal sa do bonsajov. Nestihol som to dočítať, tak som si ju kúpil. Na druhý deň som si prišiel pre encyklopédiu a vtedy to začalo. Mal som 16 rokov.“ Dnes má 40, so svojimi bonsajmi bol na slovenských aj európskych súťažiach, vydával časopis, aktuálne sa o svojej skúsenosti delí na kurzoch so záujemcami z celého Slovenska. Chodievala ku klientom, ktorým pomáha s ich

drahými stromami a sám má v lete na záhrade na starosti 800 stromov. Má výhodu, jeho tovar nemá limitovanú dobu spotreby. Čím starší, tým hodnotnejší. Petržalské centrum je teda len akýsi showroom. „Áno, aj keď v lete podstatne plnší,“ hovorí s úsmevom.

Vaše vlastné umelecké dielo

Zima je u bonsajistov obdobím pokoja. Na jar sa to zmení. Rastliny ožijú, budú potrebovať pravidelný prestrih. Tí, čo zvolili vyššiu formu bonsajistiky, postupujú podľa svojho nákresu, na ktorom je ich stromček vo finálnej podobe. Prestrihávajú, češú, drôtujú... A musia mať svätú trpezlivosť, lebo kým ho vytvárajú, ubehne niekedy aj osem až desať rokov.

Čo ich motivuje? „Jednak je to relax, ktorý vás učí trpezlivosti, pretože tu sa ponáhľať nemôžete,“ hovorí Ján Lúdik. „Zároveň je zaujímavé sledovať, ako sa rastlina mení.

Niektoré druhy na jar kvitnú, v lete majú plody, na jeseň zhadzujú listy...“ Oponujem, že toto predsa môže zažiť aj pri izbovej rastline. „Tá nikdy nebude taká vytváraná, uhladená,“ reaguje bonsaista. „Keby ste si mohli vybrať, na čo sa budete pozeráť, na izbovú palmu alebo bonsaj, čo by to bolo? Palma vyženie za rok zopár listov, ale bonsaj sa za rok celý zmení. A vy určujete ako. Každý bonsajista vytvára svoj vlastný originál. Je to vlastne jeho umelecké dielo. Preto to voláme aj zelené sochárstvo.“

Ukazuje mi fotografie bonsajov a ja mu musím dať za pravdu. Pohľad na ne ma blaží, je to taký mikrosvet v miske. Najviac ma fascinujú malé lesíky a tiež stromčeky vytvárané tak, akoby ich ohýbal vietor. Naživo musia byť úžasné. Už mi vôbec nie je čudné, že v Japonsku majú cintorín pre 300-ročné bonsaje, ktoré zomreli...

(in)

foto: archív J. L.

▲ Tridsaťročný mladík. Ide o sečuánske korenie a jeho cena je 1 000 eur. Päťročný bonsaj však kúpite od 30 eur, 70-ročný vyjde aj na štyritisíc eur.

Bonsaje v predajni majú väčšinou päť až osem rokov

Článok vznikol v spolupráci so stránkou www.kdemaju.sk, ktorá mapuje vyše tisíc prevádzok a služieb v Petržalke.

Bonsaje majú pôvod v Číne. Vznikli ako túžba po drevinách v interiéri. Do Japonska sa dostali po 200 rokoch, spopularizovali ich budhistickí mníši. Japonci priviedli umenie tvarovania bonsajov do dokonalosti. Čínske bonsaje sú dodnes naturálne, pripomínajú stromy v prírode, na rozdiel od japonských, kde nič nevytrča ani o milimeter.

Borievka, ktorá má 1200 rokov

Skvost z výstavy v Japonsku

▲ Borovica, ktorá prežila atómový výbuch v Hirošime

Pokojne skáčte, smejte sa, kašlite...

Skúste namiesto jednorazových bavlnených

PERTIES EcoGaťky

EXTRÉMNE ABSORPČNÉ NOHAVIČKY A PODPRSENKY

www.perties.sk - kód PETRZALKA pre 15% zľavu

Čo dokáže urobiť dieťa, nesmie robiť učiteľ

„Samého ma to prekvapilo. Netušili sme, že v rámci Slovenska sme až takí dobrí“, hovorí so úsmevom Peter Halák, zriaďovateľ Súkromnej základnej školy Felix, ktorá sídli v Petržalke na Krásnohorskej. V nedávno zverejnenom rebríčku INEKO, ktorý mapuje najlepšie základné školy na základe výsledkov žiakov, skončili spoločne medzi všetkých, vrátane „malých“ škôl, na treťom mieste! Výsledkom však až takú váhu neprikladá. Prečo?

Hneď, ako prejdem vstupnými dverami, je jasné, že toto nie je bežná škola. Magnetky, ktorými deti označia na tabuli, na akej poobedennej „záľubke“ ich rodič nájde, sú len detail. Prijemne prekvapujúcich momentov tu zažívam viac.

Víta ma zástupkyňa riaditeľky Alžbeta Molnárová a vedie cez budovu niekdajšej materskej školy do riaditeľne.

Tu je zopár mojich postrehov „z cesty“:

V tejto malej 11-triednej škole, využijete do posledného metra, sa dá celkom ľahko stratiť. Triedy označené písmenami abecedy tu nenájdete. Nakukneme ku Kamzíkom. To sú štvrtáci. V triede majú živého zajaca aj rybičky, na chodbe bubny, stoly pospájané tak, že deti tvoria 4-členné skupinky.

Stoly a stoličky, ktoré rastú s nimi, si podľa potreby premiestňujú.

V jedálni a klubovej miestnosti pripravujú šiestaci na zajtra staroveké raňajky pre rodičov. Staroveké civilizácie sú ich ročníkovou prácou. Rodičov budú hostiť a pritom im prednášať.

Prechádzame okolo „šatne srandy“. „Čo to je?“ pýtam sa zástupkyne. „Niečo ako kosto-

V jedálni a klubovej miestnosti pripravujú šiestaci staroveké raňajky pre rodičov. Staroveké civilizácie sú ich ročníkovou prácou. Rodičov budú hostiť a pritom im prednášať.

mérňa. Keď napríklad preberajú prvé písmeno „š“, môže si obliecť ich učiteľka napríklad kostým šaša,“ odpovedá, akoby to bola tá najbežnejšia vec. „Ale využívajú ju aj deti.“

Žirafám už hodina začala. Bez zvonenia. V tejto škole nezvoní. Učiteľka sedí veľmi neformálne... na stole. S deťmi si tyká. Na vykanie autoritu stavať nechce. V triede funguje ako sprievodca. Bavia sa spolu o podzemnej vode. Čo to je? Ako vzniká? Ona dáva otázky, oni diskutujú: Keď veľa prší... Alebo sneží... Nie, bavíme sa o júni, oponuje ktosi... Každý vie čosi a napokon sa sami dopracujú k odpovediam.

Chobotničky nájdeme pre zmenu na koberci. Ten je, mimochodom, v každej triede. Medzi druhákmi práve prebieha živá diskusia. Aká si dvojhláska? Patríš ku mne? Pani učiteľka vytvoreným skupinám rozdá papiera so slovami, z ktorých majú urobiť príbeh. Vraj pokojne aj na chodbe, kde je tiež stolík. Vnímam, že v triede je hluk a vzápätí nie je. Ale učiteľka hlas nezvyšovala. Povedala len „slnečnica“ a zdvihla roztvorenú dlaň. Deti postupne zareagovali rovnakým gestom a zrazu bolo ticho. „To isté môžu urobiť deti, keď sa im zdá, že je v triede krik,“ reaguje na môj údiv Alžbeta Molnárová.

Tieto deti vysvedčenie svojím starým rodičom čítali, nie ukazovali. Vo Felixe sú totiž presvedčení, že slovné hodnotenie povie viac ako jediná známka.

Záujem väčší ako počet miest

Súkromná škola Felix začala v Bratislave v roku 2013 s dvoma prváčkymi triedami. Dnes majú len v Petržalke 21 tried základnej školy a dve gymnaziálne. „Ročne otvoríme dve, tri triedy, ale vedeli by sme aj päť alebo šesť. Taký je záujem rodičov,“ hovorí Peter Halák. Školné 296 eur mesačne (plus 80 eur za prvostupňový klub)

ochotne investujú. Doteraz mali istotu, že ich dieťa je vo Felixe šťastné, po zverejnení rebríčka INEKO majú dôkaz aj o funkčnosti výuky.

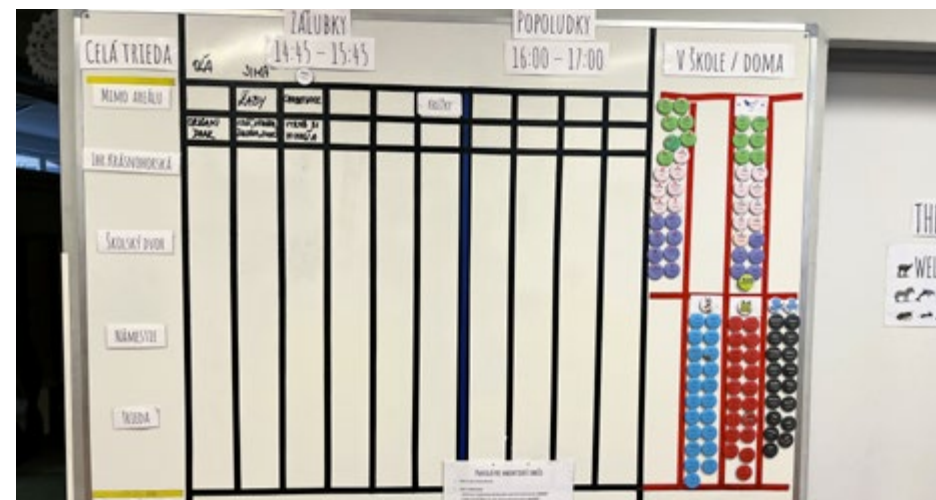
„Veľakrát sa nás rodičia pýtajú, či ich deti budú pripravené na ďalšie štúdium. Výsledky INEKO ukazujú, že áno. Ale uvidíme, ako dopadnú ďalšie ročníky,“ hovorí Peter Halák triezvo. Krásnohorská je zatiaľ „malá škola“. Podľa webu INEKO je hraničnica pre „veľké školy“ fakt, že za posledné štyri roky bolo testovaných 80 žiakov. „Vlani sme mali 16 deviatakov a 46 piatakov.“ Tieto deti však napísali Testovanie 5 a Testovanie 9 nadpriemerne.

„Je to super, ale nám nejde o to, aby sme ich pripravili na testovanie. Sme škola, ktorá rozvíja deti všeobecnejšie. Robíme s nimi veľa projektov, aby sa naučili spolupracovať, počúvať sa navzájom a komunikovať, vedieť povedať svoj názor a aj ho podporiť argumentmi. Nemusia vedieť odrapkať všetko naspamäť, keď si to vedia nájsť na internete. Sme totiž presvedčení, že svet potrebuje ľudí, ktorí vedia logicky myslieť, pretože zaužívané rutinné postupy dnes už urobí počítač.“

Škole sa zámer evidentne darí naplňať. Keď si učitelia robili analýzu úloh z testovania, vyšlo im, že v matematických zadaniach zameraných na logiku dopadli deti z Felixu výrazne lepšie oproti iným školám. V rátaní klasických príkladov boli priemerné. Podobne dopadla slovenčina. Ak bolo treba vedieť spisovateľa a jeho dielo, dosiahli priemer, v čítaní s porozumením však boli opäť nadpriemerné.

Najmä deti z Petržalky

Takmer dve tretiny detí vo Felixe sú z Petržalky, ostatné z Rusoviec či blízkych maďarských a rakúskych obcí alebo dokonca zo Stupavy. OZ Felix malo pred časom v pláne prevádzkovať v Slnecniciach spojenú - materskú, základnú a strednú školu. Z toho zišlo, obyvatelia samo-

▲ Magnetky na tabuli hneď pri vchode, ktorými deti označujú, na akej poobedennej „záľubke“ ich rodič nájde.

správu presvedčili, že škola v Slnecniciach by mala byť verejná a tá začala rokovania s developerom o kúpe projektu a pozemku. Podľa projektu má škola v Južnom Meste veľkosť dvoch klasických petržalských škôl. Možno sa tam napokon zmestia obe - verejná aj súkromná. Uvidíme, ako sa samospráva napokon rozhodne.

(in) foto: Marian Dekan

▲ Chobotničky nájdeme na koberci. Ten je, mimochodom, v každej triede. O chvíľu druháci začnú tvoriť skupiny. „Aká si dvojhláska? Patríš ku mne?“

Nič necítiť počas menštruácie? Hygienické vložky **always**

Necítiť menštruáciu a šetriť prírodu?

PERTIES EcoGačky

EXTRÉMNE ABSORPČNÉ NOHAVIČKY A PODPRSENKY

www.perties.sk - kód PETRZKA pre 10% zľavu

TECHNOPOL Bratislava

18.-19.február 2023
10:00 - 18:00

www.svadobnyveltrh.sk

Svadobný veltrh

organizuje Štúdio Škerák

Podel'te sa o spacáky a zimné topánky

Oddelenie sociálnych vecí Petržalky organizuje zbierku potrieb, ktoré v tomto období najviac pomôžu ľuďom bez domova.

Zimné topánky veľkosti 42 – 46 a spacáky v dobrom stave môžete nosiť do 28. februára na 5. poschodie Miestneho úradu Petržalka v centre Technopol – č. d. 503 v čase úradných hodín.

„Nezabúdajme, že zbierky pre ľudí v núdzi či bez domova nie sú sofistikovanejšia verzia vypratávania pivníc a skriň či zbavovania sa starých nefunkčných vecí. Skúsme sa aspoň na chvíľu vžiť do ich situácie a pred darovaním konkrétnej veci sa dôkladne zamyslieť. Prežil/a by som v tomto vonku ja?“ dodáva samospráva. **(pn)**

Stavať sa bude, ale zďaleka nie hneď

Viacerých Petržalčanov nemilo prekvapil výrub zdravých stromov neďaleko Čerňyševského pri železničnej trati. Čo sa tam chystá?

„Ide o výrub na pozemku reg.C-KN p.č. 5214/6 (Lužná). Vodotika-MG, vlastník pozemku má súhlas s výrubom 249 kusov drevín na uvedenom pozemku od Okresného úradu Bratislava, keďže uvedený pozemok je v ochrannom pásme železníc,“ informoval nás Dávid Pavlík z komunikačného oddelenia Petržalky. „Výrub Okresný úrad Bratislava, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP odsúhlasil, postupoval podľa §47 ods.7 a 8 zákona

▲ Majiteľ sa na pozemku chystá v budúcnosti stavať. K tomu je však ešte dlhá cesta.

543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Mestská časť sa k výrubu nevyjadrovala.“

Dodal, že k uvedenej lokalite je zverejnený návrh zadania urbanistickej štúdie zóny Lužná na stránke sa-

mosprávy. V návrhu sa píše, že „urbanistická štúdia bude spracovaná v dvoch variantoch riešenia a overí možnosť lokalizácie nasledovného funkčného využitia jednotlivých častí územia: viacpod-

lažná zástavba obytného územia – 101, rozvojové územie s návrhom regulačných kódov I v zmysle metodiky ÚPN hl. mesta, o zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosti - 501, rozvojové územie s návrhom regulačných kódov J v zmysle metodiky ÚPN hl. mesta“.

Áno, majiteľ sa na pozemku chystá v budúcnosti stavať. K tomu je však ešte dlhá cesta. „Oba varianty návrhu využitia územia budú predmetom prerokovania. Po komplexnom vyhodnotení výsledkov prerokovania bude spracovaný výsledný variant riešenia do podoby čistopisu ÚŠ, ktorý bude využitý ako podklad pre návrh zmien a doplnkov UPN hl. m. SR Bratislavy.“ Predtým sa bude konať aj verejné prerokovanie štúdie, obyvatelia budú môcť štúdiu takisto pripomienkovať.

(pn)

foto: in

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Nie je to chodník...

Roky chodíme na prechádzky do lužného lesa ohraničeného diaľnicou na Most Lanfranconi a dunajskou hrádzou k Aušpicu. Neďávno sme sa na prechádzku vybrali zas a ajhľa! Pred nami zabrána so zákazom vstupu na súkromný pozemok. Už som tam videl „zaseknúť sa“ aj matku s kočíkom. Kto predal túto cestu používanej obyvateľmi sídliska k prechádzkam bez náhrady za priechodný chodník?

Ladislav Š.

vlastníctve Hlavného mesta

(pozn. red. „Spomínaná zmena súvisí so zmenou logistiky uvedeného úseku a s tým súvisiacou potrebou zaistiť bezpečnosť osôb, ktoré túto cestu využívali z dôvodu dlhodobého chýbajúceho chodníka na Viedenskej ceste (vo

Bratislave). Z dôvodu, že na úseku sa pohybovali okrem chodcov aj kolobežkári, cyklisti a vodiči mopedom, vznikalo vyššie riziko kolízií,“ reagovala hovorkyňa Incheby Martina Macková. „Navyše, uvedený úsek nie je v katastri

vedený ako chodník, ale ako cesta. Napriek tomu, že ide o súkromný pozemok spoločnosti Incheba, sme sa verejnosti snažili vyjsť v ústrety a vyznačili sme alternatívnu trasu, ktorú môžu obyvatelia a návštevníci využívať na to, aby bezpečne obišli časť Viedenskej cesty – opäť v rámci súkromného areálu Incheby.“

Čo sa chystá na Topoľčianskej?

Juraj Z.

(pozn. red. Mal by tu vyrásť polyfunkčný bytový dom Topoľčianska. Investor na stránke topoľčianska.sk informuje o termíne výstavby od 1. kvartálu 2023 do 2. kvartálu 2025. Podľa projektovej dokumentácie má dom 8 nadzemných a 2 podzemné podlažia. V ob-

jektke sú priestory obchodu a služieb, administratív a bývania.

Poslanci v roku 2019 po petícii obyvateľov schválili, že mesto urobí nezávislú oponentúru voči dopravnokapacitnému posúdeniu predloženému investorom. Dopravnokapacitná situácia sa však posudzovala už v rámci záväzného stano-

viska mesta a súhlas s ním mesto opätovne potvrdilo v marci 2020. Obyvateľom najväčšmi prekážalo, že prídu o parkovacie miesta. Hovorilo sa preto o parkovacom dome. Tie plánuje magistrát stavať po schválení urbanistickej štúdie „Riešenie centrálnej rozvojovej osi Petržalky“. Týka sa aj tohto územia.)

Zabudli ste na Slniečnice?

V PN1 som čítal článok o znovuoobnovení malieb na panelákoch. Píšete o ôsmich, ale zabudlo sa na deviatu – Slniečnice od van Gogha na Gessayovej. Bude sa robiť niečo aj s tým? Viem, že by to bolo náročné, ale tiež by sa mohli obnoviť, boli veľmi pekné.

Dzúrik

(pozn. red. S prosbou o odpoveď sme oslovili iniciátora rekonštrukcie monumentálnych malieb na panelákoch, Martina Kleibla. Ten si vraj už zvykol na to, že sa ho ľudia pýtajú na Slniečnice. „Tie však nie sú súčasťou pôvodného výtvarného dotvorenia Petržalky,“ tvr-

Realizácia v roku 2007. Slniečnice maľovali traja maliari asi dva týždne. Dole sa dodnes zachoval portrét Van Gogha.

dí. „Robili sa v roku 2007 a bola to iniciatíva Centra komunitného organizovania a veľvyslanectva Holandského kráľovstva k 150. výročiu narodenia holandského maliara Vincenta van Gogha.“ Cieľom tejto akcie bolo aj zlepšenie vzhľadu šedých panelákov. Maľba Slniečnic na Gessayovej ulici stála vtedy zhruba 300-tisíc eur.)

John Grisham: Sudcov zoznam	Susanna Leonard: Marie Curie-Sklodowska a sila snívaj	Jens Liljestrand: Aj keď sa všetko skončí	Theresa Cheung: Posolstvo noci	Malcolm Croft: Harry Styles
Lacy Stoltzová, známa z románu Sväť, v minulosti vyšetřovala sudkyňu, ktorá prijímala miliónové úplatky od zločineckého syndikátu. Vtedy len o vlások unikla smrti. Odvtedy prešli tri roky a Lacy sa blíži k štyridsiatke. Práca v Rade pre sudcovskú etiku ju už nebaví. Stretnie však záhadnú ženu, takú vystrašenú, že nemá odvahu prezradiť Lacy pravé meno. Jej otcu zavraždili pred dvadsiatimi rokmi, policajtom sa nepodarilo prípad vyriešiť. Lenže žena má podozrivého, je nim priam posadnutá, sleduje ho už dvadsať rokov.	Paríž 1891. Marie od detstva snívala, že jedného dňa sa vymani zo stiesnených pomerov v poľskej vlasti okupovanej cárskym Ruskom. Jej sen sa splní po dvadsiatich rokoch? Marie prichádza študovať na Sorbonu. Ako žena si však miesto na výslní vedy musí tvrdo vybojovať. Marie vie, čo chce. Nedbá na intrigy mužského sveta, púšťa sa do prelomového výskumu a začína žiť podľa predstáv. Po čase nájde v priateľstvom fyzikovi Pierrovi Curiem životnú lásku, aká nemá páru.	Je leto a klimatické zmeny dosiahnu nezvratný bod, v ktorom sa život na zemi mení na nočnú moru. Švédsky vídiek spájať ničivé požiare a z nič netušiacich dovolenkárov sa stávajú klimatickí utečenci. Priamo v epicentre diania sa nachádza aj Didrik v rodinou. Štyridsaťročný poradca v oblasti PR nemá na výber, ak chce zachrániť svojich blízkych, musí konať ako hrdina, hoci to nemá v povahe. So situáciou sa po svojom vyrovnávajú aj ostatní členovia skupiny.	V dnešnej dobe je už všeobecne známe, že asi tretinu života prežijeme v spánku. Človek však potrebuje nielen spať, ale aj snívaj. Teresa Cheung vo svojej knihe Posolstvo noci nadväzuje na odkazy priekopníkov v tejto oblasti, akými boli S. Freud či C. G. Jung. Vysvetľuje, ako sa nám v snoch prihovára naše nevedomie a ako nás vo forme symbolov upozorňuje na chyby, ktorých sa dopúšťame v bdelom živote.	Keď sa HARRY STYLES prvý raz zúčastnil konkurzu do súťaže X Factor v roku 2010, snívaj len o tom, ako sa stane speváčkou hviezdou. Odvtedy prerazil na popové hudobné priečky s One Direction, venoval sa sólovej hudobnej aj hereckej kariére. Nakoniec Harry získal medzinárodné uznanie a srdcia fanúšikov na celom svete. Prečítajte si výnimočný príbeh o umelcovi, ktorý mení nielen hudobný svet.
KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE				

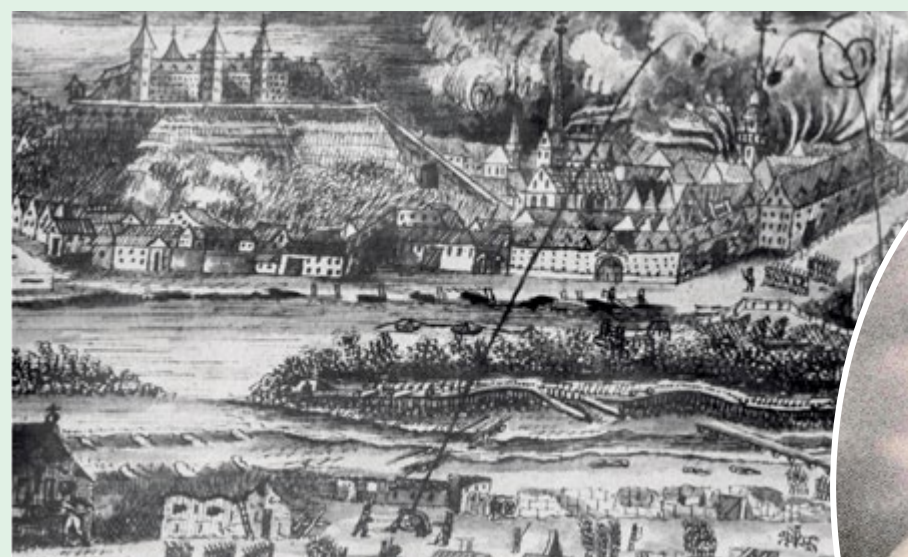
Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

10. 2. 2023 • vychádzajú 29 rokov • číslo 2
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Iľanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • **IČO:** 35712058 • **REDAKCIA:** Iľanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel: 02/62801182, **Šéfredaktorka:** Ingrid Jarunková • **Inercia:** 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • **web:** www.banoviny.sk • **Tlač:** MAFRA a.s., tlačiareň **PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciame a nehonorujeme.**

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Generál, ktorý ubránil prešporské predmostie pred Napoleonom

V roku 1809 sa prešporské predmostie na území dnešnej Petržalky stalo jedným z vedľajších bojísk vojny piatej protifrancúzskej koalície. Jednotky Napoleonovej Grande Armée, zvyknuté víťaziť, tu narazili na silný odpor rakúskej strany. Hoci Prešporok musel nakoniec nepriateľskému vojsku otvoriť svoje brány, mesto zostalo nedobyté.

Najväčšiu zásluhu na tom mal veliteľ obrany prešporského predmostia generálmajor Vinzenz Ferrerius Friedrich Bianchi. Narodil sa 1. februára 1768 vo Viedni, kde tiež absolvoval vojenskú Inžiniersku akadémiu. Vo svojej vojenskej kariére, ktorú začal počas vojny s Osmanskou ríšou, pokračoval aj v priebehu revolučných a napoleonských

vojen. Vypuknutie vojny v roku 1809 ho zastihlo ako veliteľa pešej brigády. V dňoch 21. a 22. mája sa vyznamenal v bitke pri Asperne-Esslingu. Následne sa presunul do Prešporka, kde sa 29. mája stal veliteľom opevneného predmostia, ktorého základ tvorilo územie dnešného Sadu Janka Kráľa. Opevňovacie práce, s ktorými sa začalo už v prvej polovici mája, sa

pod jeho velením zintenzívnili. Predpolie prešporského predmostia bolo rozšírené až za obec Engerau a opevnenia sa budovali aj na ďalších ostrovoch, ktoré v tom čase tvorili územie dnešnej Petržalky.

Neostrelujte bezbranné obyvateľstvo!

Boje o prešporské predmostie sa rozpútali za-

◀ *Vyobrazenie delostreleckého bombardovania Prešporka v roku 1809*

▲ *Vinzenz Ferrerius Friedrich, barón von Bianchi, vojvoda di Casalanza*

čiatkom júna a trvali bezmála poldruha mesiaca. Keďže rakúska obrana úspešne vzdorovala početnej prevahe nepriateľa, ten svoju pozornosť sústredil aj na samotný Prešporok. Dňa 4. júna došlo k prvému delostreleckému ostreľovaniu mesta. Generálmajor Bianchi prešporskému mestskému magistrátu adresoval upokojujúci list, v ktorom uviedol, že verejnosť sa môže na jeho jednotky spoľahnúť a ostreľovanie mesta svedčí o zúfalstve nepriateľa. Jeho výzva francúzskej strane, aby neostreľovala bezbranné obyvateľstvo, zostala nevypočutá. Najväčšiemu delostreleckému bombardovaniu Prešporok čelil v dňoch 26. – 28. júna. Vypálených bolo okolo 4 000 striel, zhorelo 123 domov a celkové škody sa odhadovali na viac než jeden milión zlatých. Generálmajor Bianchi sa napriek tomu nemienil vzdať. V liste adresovanom nepriateľovi uviedol: „Môžete v Prešpor-

ku spáliť ďalšie domy, ale ja neprestanem brániť svoju pozíciu.“

O osude Prešporka, ako aj celého Rakúskeho cisárstva rozhodli až porážky hlavných rakúskych síl v bitkách pri Deutsch-Wagram a Znojme. Dňa 10. júla začal generálmajor Bianchi v súlade s prijatým rozkazom evakuovať prešporské predmostie. V nasledujúcich dňoch rakúske jednotky opustili Prešporok, ktorý 14. júla na základe prímeria obsadili jednotky Grande Armée. Generálmajor Bianchi komunikoval s prešporským magistrátom aj počas okupácie Prešporka, keď sa snažil byť nápomocný pri zlepšení zásobovacej situácie mesta. Do Prešporka opäť vstúpil 20. novembra už v hodnosti podmaršala, do ktorej bol povýšený za svoje zásluhy v bojoch o prešporské predmostie. Na jeho počesť bola usporiadaná slávnostná hostina, na ktorej podmaršal Bianchi predniesol prípitok na zdravie obyvateľov Prešporka. Mesto mu udelilo čestné meštianstvo a venovalo mu pamätný sklenený pohár s výbrusom obliehania Prešporka.

Podmaršal Bianchi sa vyznamenal aj v ďalšom priebehu napoleonských vojen. Za víťazstvo v bitke pri Tolentine mu bol udelený titul vojvodu z Casalanzy. Rakúsky cisár František I. ho povýšil do barónskeho stavu. Prešporok, s ktorým sa mu spájalo mnoho spomienok, podmaršal Bianchi poslednýkrát navštívil v roku 1853. Obyvatelia mesta aj po čase s vďačnosťou spomínali na svojho obrancu z roku 1809. Podmaršal Bianchi zomrel 21. augusta 1855 v meste Sauerbrunn bei Rohitsch (dnes Rogaška Slatina v Slovinsku).

*Mgr. Matej Čapo, PhD.
foto: www.wikidata.org,
Pohľadnica zo zbierky
M. Čapa*

Basketbalisti túžia po novej hale v Petržalke

Basketbalový klub B.S.C. Bratislava pôsobí v Petržalke na Základnej škole Holíčska už takmer 40 rokov. Hráči klubu sú viacnásobní majstri Slovenska a záujem o basketbal neustále narastá. Klub každý rok rozširuje svoju členskú základňu, v Petržalke však chýbajú priestory na kvalitný tréning.

Predseda B.S.C. Bratislava, Tomáš Erneker, v spolupráci so skúsenými trénermi sa aktuálne venujú 350 deťom vo všetkých kategóriách, od mini žiakov až po mladých mužov (U23), čo radí tento klub medzi najväčšie basketbalové kluby na Slovensku. Pred ôsmimi rokmi sa jeho vedenie rozhodlo rozšíriť členskú základňu a venovať sa prípravkám na viacerých petržalských školách. Prax ukazuje, že to bolo správne rozhodnutie. „Uplynula sezóna vyšla chlapcom na výbornú. Všetky naše družstvá od mini až po žiakov sa prebojovali do záverečných turnajov majstrovstiev Slovenska. Mladší mini žiaci i mladší žiaci skončili na skvelom druhom mieste, žiaci obsadili tretie a starší mini žiaci piate miesto na Slovensku, pričom starší žiaci skončili na piatej priečke,“ rekapituluje Tomáš Erneker.

Viac ako šport

V B.S.C. Bratislava sú dvere otvorené každému chlapcovi. „Chceme dať možnosť športovať čo najväčšiemu počtu detí. Samozrejme, dávame si vysoké výkonnostné ciele pre tých, ktorí majú záujem pracovať na vrcholovej úrovni, ktoré ale sme tu aj pre tých, ktorí sa basketbalu chcú venovať len vo voľnom čase.“

Deti sa vďaka športu učia dodržiavať určité normy, princípy a osvojujú si hodnoty kolektívu i hry fair-play. To im v živote veľmi pomáha. Z B.S.C. Bratislava sa za ostatné roky stala skvelá basketbalová komunita, v ktorej

sa držia myšlienky „T.E.A.M. – Together Everyone Achieves More“ („Spolu dokážeme všetci viac“). „Pravidelne sa zúčastňujeme na petržalskom týždni čistoty. Spolu s rodičmi organizujeme rôzne opekačky, varenie gulášu a veľmi obľúbené sa v posledných rokoch stali Petržalské uličné streetbally. Komunita je pre nás veľmi dôležitá.“

Od prvákov až po juniorov

Klub prijíma deti už od prvého ročníka základných škôl, pričom nábor do jednotlivých kategórií prebieha začiatkom školského roka. V uplynulom roku spustili v B.S.C. nový projekt Basket 4 Fun, ktorý je určený pre začínajúcich basketbalistov. „Sme prístupní aj deťom, ktoré sa rozhodli prihlásiť neskôr a nemajú takú výkonnosť, aby mohli byť zaradení do družstiev, kde deti hrávajú už dlhší čas. Pracujeme s nimi na zlepšení základných basketbalových zručností a pozorujeme u nich postupný progres.“ Tomáš Erneker sa teší, že deti chcú športovať, a preto im v klube vytvára-

„Sme prístupní aj deťom, ktoré sa rozhodli prihlásiť neskôr a nemajú takú výkonnosť, aby mohli byť zaradené do družstiev, kde deti hrávajú už dlhší čas,“ hovorí Tomáš Erneker.

konnostnú rovinu. Kladieme dôraz na to, aby bol tréning kvalitný a nechýbal ani ľudský aspekt. Vďaka tomu sa na tréningy deti tešia a cítia sa v kolektíve dobre. To je pre nás dôležité.“

Budúce ciele klubu sú jasné: „Najmä v kategórii mini družstvá by sme sa chceli dostať na viac petržalských škôl, vďaka čomu by stúpila kvantita a do budúcnosti aj basketbalová úroveň našich hráčov. Cieľom je vychovať v každom ročníku kvalitného hráča, ktorý by mohol reprezentovať Slovensko vo svojej kategórii.“

Bez podpory to však nepôjde. „Úplne najdôležitejšie sú pre nás priestory na tréning. Túžime mať v Petržalke vlastnú halu, kde by sme mohli trénovať a rozširovať sa. Pred Vianocami sme sa vrátili z turnaja v Plzni, kde majú 8 certifikovaných ihrísk FIBA, my v Petržalke nemáme zatiaľ ani jedno. Pevne verím, že sa to v blízkej budúcnosti zmení. Záujem a dopyt tu sú,“ uzatvára Tomáš Erneker. (msi)

foto: B.S.C. Bratislava
Kompletný rozhovor nájdete na webe www.bratislavskenoviny.sk

STREDA | vždy o **18:00** hod.

- 1. 2. KDE JE PRAVDA V DOBE POSTFAKTICKEJ?**
- 8. 2. „BOH JE MŔTVY!“ V ČOM MAL FRIEDRICH NIETZSCHE PRAVDU?**
- 15. 2. KTO SME? – ČLOVEK, ROZUMNÉ ZVIERA, ALEBO NIČO VIAC?**
- 22. 2. PREČO SA ZLÉ VECI DEJÚ DOBRÝM ĽUĐOM?**
- 1. 3. ČO JE TO SMŔŤ – VYSLOBODENIE Z VÄZENIA TELA, ALEBO NÁŠ NEPRIATEĽ?**
- 8. 3. KDE SA UKRÝVA TAJOMSTVO VEČNOSTI?**
- 15. 3. ČO PRINESIE BUDÚCNOSŤ? STRACH ALEBO NÁDEJ?**

Wolkrova 4 BA – Petržalka (v zasadačke na prízemí)
info: 0907 630 349 | bratislava.dotknisaneba.sk

CITROËN C3
ŽIVOT JE KRAJŠÍ VO FARBÁCH

UŽ OD **101 €**/MESIAC

CITROËN odporúča TOTAL. Obrázok vozidla je ilustračný. Cena platí pre podnikateľov pri úrovni Feel Pack, PureTech 83k S&S s využitím financovania od CITROËN FINANCIAL SERVICES. Mix spotreba a emisie CO₂ podľa normy WLTP: 5,5-5,8 l/100km a 120-124g/km. Viac na www.motorpartner.sk

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka

Francis Bacon	EČV Rimavskej Soboty	skratka okresného úradu	kladný výsledok, úspech	platidlo v USA	vpichol	obriadite (hovor.)	citoslovce vyjadrujúce prekvapenie	vzorec sulfidu iridnatého	citoslovce vyjadrujúce radosť	Anna (dom.)	Pomôcky: aloi, Ake-la, senan, Ajas, Kaa	zaradovala sa (kniž.)	skratka veslárskeho klubu	ryčanie	náhly útok vojska (hist.)	stal sa letným (zried.)	určená na lepenie
rozdělila na dve části											zhodil dolu vlk z Knihy džunglí						
2. časť tajničky																	
Autor križovky: Juraj Mitošinka	nekrčivá odolná tkanina	rydzosť mince často klamal					sťahovavý bahenný vták bokom						pružná tkanina názov, nadpis				
kradnutím pripravujem o majetok								atestát očakával						maj v účte navšši, nakopcuje			
skratka rádiodikátora			otec prinášalo plody						meno Delona vpád, vtrhnutie							tu máš stával sa jasným	
gibon bieloruký				uzavretý záliv časť domu v Iráne						obyvateľ Altajska radlica (zried.)							
ramenný kľb					sústružník pochabý človek (expr.)						vydávala stony súkam (text.)						
1. časť tajničky							syn kráľa Telamóna citoslovce mečania					severský cicavec omotaj				obyvatelia Írska	had z Knihy džunglí
Pomôcky: orlon, to-kár, omos, liman	previnenie citoslovce zasyčania					Mladen (dom.) zn. pre nanovolt								pníček MPZ Ekvádora			
patriace k salašu									3. časť tajničky								
pochádzajúce zo slona								ženské meno									

Denné centrum
BAOBAB

PODPORTE NÁS
DAROVANÍM

20%

POMÔŽTE NÁM
VYTVÁRAŤ
PODNETNÉ
PROSTREDIE PRE
DETI
S VIACNÁSOBNÝM
ZNEVÝHODNENÍM

Postup nájdete na našej stránke
<https://www.centrumbaobab.sk/darujte-2>

OSKENUJ QR